

HOTĂRÂRE Nr. 898 din 5 iulie 2006

pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Ministerul Integrării Europene și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare referitor la cofinanțarea și administrarea proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România", semnat la București la 12 mai 2006

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 659 din 31 iulie 2006

Având în vedere prevederile [art. III](#) pct. 3 din Acordul dintre Guvernul României și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la București la 23 ianuarie 1991, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 113/1991, cu completările ulterioare, în temeiul [art. 108](#) din Constituția României, republicată, și al [art. 20](#) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se aprobă Memorandumul de înțelegere dintre Ministerul Integrării Europene și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare referitor la cofinanțarea și administrarea proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România", semnat la București la 12 mai 2006.

ART. 2

Contribuția Ministerului Integrării Europene la proiectul "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România" se asigură din creditele bugetare aprobate Ministerului Integrării Europene din bugetul de stat pe anul 2006, la capitolul 80.01 "Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă", subcapitolul 80.01.01 "Acțiuni generale economice și comerciale", titlul 55 "Alte transferuri", alineatul 55.01.13 "Programe de dezvoltare".

ART. 3

Suma de 650.000 lei se utilizează pentru finanțarea activităților referitoare la administrarea și implementarea proiectului în noi localități și județe, în conformitate cu memorandumul de înțelegere prevăzut la [art. 1](#).

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:
p. Ministrul integrării europene,
Adrian Ciocănea,
secretar de stat

Ministrul administrației și internelor,
Vasile Blaga

Ministrul transporturilor,
construcțiilor și turismului,
Radu Mircea Berceanu

Ministrul muncii,
solidarității sociale și familiei,
Gheorghe Barbu

Ministrul mediului și gospodăririi apelor,
Sulfina Barbu

Ministrul finanțelor publice,
Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

între Ministerul Integrării Europene și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare referitor la cofinanțarea și administrarea proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România", semnat la București la 12 mai 2006

În conformitate cu:

- [Legea nr. 315/2004](#) privind dezvoltarea regională în România;
- [Hotărârea Guvernului nr. 699/2004](#) pentru aprobarea Strategiei actualizate a Guvernului României privind accelerarea reformei în administrația publică 2004 - 2006;
- [Hotărârea Guvernului nr. 113/1991](#) pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, cu completările ulterioare,

având în vedere faptul că:

1. prin prezentul memorandum de înțelegere, încheiat astăzi, 12 mai 2006, Ministerul Integrării Europene (M.I.E.)/Autoritatea de management - Programul operațional regional (A.M. - P.O.R.) își manifestă acordul de a participa împreună cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (P.N.U.D.) la cofinanțarea și administrarea proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România";
2. Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare are pregătirea necesară și este de acord să administreze fondurile necesare implementării proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România";
3. Guvernul României, prin Ministerul Integrării Europene/Autoritatea de management - Programul operațional regional, este de acord cu alocarea unei cote-părți din fondurile necesare implementării proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România",

părțile semnatare:

1. Ministerul Integrării Europene, denumit în continuare M.I.E., cu sediul în municipiul București, str. Apolodor nr. 17, sectorul 5, cod fiscal 13646233, cont nr. RO79TREZ 7002 3800 155x xxxx, deschis la Direcția de Trezorerie și Contabilitate

Publică a Municipiului București, reprezentat legal prin doamna Anca Daniela Boagiu, ministru, și domnul Gabriel Friptu, director general al Autorității de management - Programul operațional regional, denumită în continuare A.M. - P.O.R.;

2. Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare - România, cu sediul în municipiul București, Bd. Primăverii nr. 48 A, sectorul 1, cont. nr. RO02BRDE 450S V034 6680 4500, deschis la BRD Groupe Societe Generale, Sucursala Mari Clienți Corporativi București, reprezentat legal prin doamna Soknan Han Jung, reprezentant rezident, denumit în continuare P.N.U.D.,

au convenit încheierea prezentului memorandum de înțelegere în următoarele condiții:

ART. 1

Obiectul

1.1. Obiectul prezentului memorandum de înțelegere îl reprezintă cofinanțarea și administrarea de către părțile semnatare, respectiv M.I.E./A.M. - P.O.R. și P.N.U.D., a proiectului "Extinderea implementării Agendei locale 21 în România", denumit în continuare Proiectul.

ART. 2

Durata

2.1. Prezentul memorandum de înțelegere este valabil de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului de aprobare a acestuia până la data de încheiere a Proiectului, stipulată în documentul de Proiect ([anexa nr. 1](#)).

ART. 3

Contribuția părților

3.1. M.I.E./A.M. - P.O.R. va contribui la finanțarea Proiectului cu suma de 647.876 RON, echivalentul a 227.325 USD, destinată implementării Proiectului, potrivit [anexei nr. 2](#).

3.2. P.N.U.D. va contribui la finanțarea Proiectului cu suma de 98.400 USD, potrivit [anexei nr. 2](#).

3.3. Pentru buna derulare a Proiectului, M.I.E./A.M. - P.O.R. va vira suma de bani reprezentând contribuția sa la Proiect în contul bancar al P.N.U.D. nr. RO02BRDE 450S V034 6680 4500, deschis la BRD Groupe Societe Generale, Sucursala Mari Clienți Corporativi București. Plata sumelor alocate se va face în RON.

ART. 4

Date privind derularea Proiectului

4.1. Atât administrarea fondurilor alocate Proiectului, cât și managementul acestuia vor fi asigurate de către P.N.U.D. conform legislației românești în vigoare și/sau metodologiei P.N.U.D., după caz.

4.2. Dreptul de administrare de către P.N.U.D. a fondurilor M.I.E./A.M. - P.O.R., puse la dispoziție Proiectului, este valabil până la data de 30 noiembrie 2007. Celelalte fonduri puse la dispoziție Proiectului de către P.N.U.D. vor putea fi cheltuite până la data de 30 decembrie 2007, dată la care încetează valabilitatea prezentului memorandum de înțelegere.

4.3. Cheltuielile necesare administrării fondurilor și asigurării managementului de către P.N.U.D. vor fi în cuantum de 5% din valoarea contribuției M.I.E./A.M. - P.O.R. efectiv utilizată pentru implementarea Proiectului.

4.4. Sumele neutilizate din contribuția M.I.E./A.M. - P.O.R. vor fi restituite de către P.N.U.D. în termen de 15 zile de la data terminării Proiectului.

4.5. P.N.U.D. va furniza M.I.E./A.M. - P.O.R. următoarele rapoarte:

a) până la încetarea sau rezilierea prezentului memorandum de înțelegere, P.N.U.D. va prezenta rapoarte trimestriale care să conțină activitățile Proiectului, impactul acestor activități, precum și datele financiare provizorii incluzând documente justificative;

b) la încheierea Proiectului, P.N.U.D. va pregăti și va prezenta M.I.E. un raport final care va conține raportul tehnic, precum și datele financiare finale.

4.6. M.I.E./A.M. - P.O.R. va înregistra în evidența contabilă suma efectiv cheltuită în baza raportului prevăzut la pct. 4.5 lit. b), raport care va trebui anexat la ordinul de plată prin care P.N.U.D. va restitui suma necheltuită.

ART. 5

Obligațiile părților

5.1. M.I.E./A.M. - P.O.R. are următoarele obligații:

a) să furnizeze P.N.U.D., la cererea scrisă a acestuia, datele statistice și informațiile pe care le deține în sprijinul derulării Proiectului;

b) să participe la procesul de selectare a personalului și a județelor/localităților implicate în Proiect;

c) să acorde, pe parcursul implementării Proiectului, sprijin tehnic pe domeniile sale de competență, pentru procesul de instruire necesar;

d) să monitorizeze desfășurarea Proiectului și să supervizeze rapoartele tehnice și financiare înaintate de către P.N.U.D.;

e) să vireze în contul P.N.U.D. sumele de bani la care se obligă prin prezentul memorandum de înțelegere, conform modalității stabilite în [art. 3](#) pct. 3.3.

5.2. P.N.U.D. are următoarele obligații:

a) să răspundă de managementul eficient al Proiectului, din punct de vedere administrativ, financiar și tehnic, în conformitate cu legislația românească în vigoare și/sau cu reglementările generale P.N.U.D.;

b) să răspundă de procesul de selectare a personalului și a județelor/localităților implicate în Proiect;

c) să asigure ca achizițiile din contribuția M.I.E./A.M. - P.O.R. să se realizeze în conformitate cu legislația românească privind achizițiile publice;

d) să asigure virarea sumelor aferente contribuției P.N.U.D. conform [art. 3](#) pct. 3.2;

e) să asigure monitorizarea și raportarea privind implementarea Proiectului; să transmită, conform graficului stabilit prin prezentul memorandum de înțelegere, toate raportările privind derularea Proiectului către M.I.E./A.M. - P.O.R.;

f) să nu acționeze în numele M.I.E./A.M. - P.O.R. și să nu creeze obligații în numele acestuia;

g) să restituie în termen de 15 zile de la terminarea Proiectului sumele rămase neutilizate din contribuția M.I.E./A.M. - P.O.R.;

h) să specifice în toate materialele promoționale, informările sau în alte acțiuni faptul că Proiectul este finanțat de Guvernul României prin M.I.E./A.M. - P.O.R.;

i) să păstreze și să arhiveze documentele financiare și cele referitoare la prestarea serviciilor contractate, conform normelor în vigoare, precum și să le prezinte organelor de control abilitate.

ART. 6

Forța majoră

6.1. Niciuna dintre părțile semnatare nu răspunde de neexecutarea la termen sau de executarea în mod necorespunzător a oricărei obligații ce îi revine în baza prezentului memorandum de înțelegere, dacă neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației respective a fost cauzată de forța majoră, astfel cum este definită de lege.

6.2. Partea care invocă forța majoră este obligată să notifice cealaltă parte în termen de 20 de zile de la producerea evenimentului și să ia toate măsurile în vederea limitării consecințelor.

6.3. Dacă în termen de 30 de zile de la producere evenimentul respectiv nu încetează, părțile au dreptul să notifice încetarea de plin drept a prezentului memorandum de înțelegere fără ca vreuna dintre ele să pretindă daune-interese, însă au obligația de a-și onora toate obligațiile scadente până la data producerii evenimentului.

ART. 7

Notificările între părți

7.1. În accepțiunea părților semnatare, orice notificare adresată de una dintre acestea celeilalte este valabil îndeplinită dacă va fi transmisă în scris la sediul prevăzut în partea introductivă a prezentului memorandum de înțelegere.

7.2. În cazul în care notificarea se face pe cale poștală, ea va fi transmisă prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire și se consideră primită de destinatar la data menționată de oficiul poștal primitor pe această confirmare.

7.3. Dacă notificarea se trimite prin telex sau fax, ea se consideră primită în prima zi lucrătoare după cea în care a fost expedită.

7.4. Notificările verbale nu se iau în considerare de niciuna dintre părți dacă nu sunt confirmate prin intermediul uneia dintre modalitățile prevăzute la alineatele precedente.

ART. 8

Soluționarea litigiilor

8.1. Părțile au convenit ca toate neînțelegerile privind validitatea prezentului memorandum de înțelegere sau rezultate din interpretarea, executarea ori încetarea acestuia să fie rezolvate pe cale amiabilă de reprezentanții lor.

8.2. În cazul în care rezolvarea neînțelegerilor nu este posibilă pe cale amiabilă, ele vor fi supuse spre soluționare instanțelor judecătorești competente, conform legislației românești în vigoare.

ART. 9

Modificarea memorandumului de înțelegere

9.1. Prezentul memorandum de înțelegere poate fi modificat oricând, prin protocol, cu consimțământul scris al ambelor părți.

ART. 10

Încetarea memorandumului de înțelegere

10.1. Prezentul memorandum de înțelegere își încetează aplicabilitatea la data împlinirii termenului prevăzut la [art. 2](#).

10.2. Anularea totală sau parțială a clauzelor prezentului memorandum de înțelegere de către una dintre părți nu va avea niciun efect asupra obligațiilor scadente între părți și nu este de natură să înlăture răspunderea părții care, din vina sa, a determinat încetarea acestuia.

ART. 11

Clauze finale

11.1. Echipamentele, bunurile sau alte proprietăți achiziționate din fondurile Proiectului sunt în proprietatea P.N.U.D. numai pe perioada derulării acestuia. La încheierea Proiectului, dreptul de proprietate asupra tuturor acestor echipamente, bunuri sau proprietăți revine de drept autorităților locale.

11.2. [Anexele nr. 1](#) și [2](#) fac parte integrantă din prezentul memorandum de înțelegere.

11.3. Prezentul memorandum de înțelegere a fost încheiat în patru exemplare originale, două în limba română și două în limba engleză.

Pentru Ministerul Integrării Europene/Autoritatea
de management - Programul operațional regional,
Anca Daniela Boagiu,
ministrul integrării europene

Pentru Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare,
Soknan Han Jung,
reprezentant rezident

ANEXA 1

GUVERNUL ROMÂNIEI

PROGRAMUL NAȚIUNILOR UNITE PENTRU DEZVOLTARE

EXTINDEREA IMPLEMENTĂRII AGENDEI LOCALE 21 ÎN ROMÂNIA

Scurtă descriere

Obiectivul principal al Proiectului este formarea și întărirea capacității instituționale la nivelul autorităților locale de a implementa Agenda locală 21, pe baza experienței câștigate și a rezultatelor obținute în fazele anterioare ale Proiectului (2000 - 2005).

Proiectul își propune, de asemenea, să acorde asistență pentru implementarea unora dintre proiectele prioritare propuse de către comunitățile locale.

Implementarea Agendei locale 21 crește eficiența procesului de descentralizare și reformă a administrației publice în România în vederea asigurării unei guvernări participative, reducerii sărăciei și creșterii economice durabile.

PAGINA DE SEMNĂTURI

Țara: România

Indicatori/Rezultate UNDAF: Întărirea capacității administrative la nivel central și local, până în 2009, pentru a dezvolta, implementa și monitoriza politici și programe, asigurând transparența, contabilitatea corectă și participarea

Indicatori/Rezultate așteptate: Coordonare intersectorială sporită și responsabilitate orizontală pentru formularea și implementarea politicilor în sprijinul furnizării în mod transparent și eficient a serviciilor publice, la nivelul guvernării centrale și locale

Indicatori/Output: Principiile dezvoltării durabile încorporate în strategiile și planurile de acțiune locale ale celor 40 de localități care au solicitat serviciile de consultanță ale P.N.U.D.

Partener executiv: Ministerul Integrării Europene (M.I.E.)

Durata Programului: 2004 - 2009	Buget: 314.900 USD
Componenta Programului: Guvernare democratică	Comision de administrare: 10.825 USD
	Buget total: 325.725 USD
Titlul Proiectului: Extinderea implementării Agendei locale 21 în România	Resurse alocate:
	- Guvern (M.I.E.)
	227.325 USD
	- Trac (P.N.U.D.)
Proiect nr.: 0033238	98.400 USD
Durata Proiectului: mai 2006 - decembrie 2007	- Alții:
Managementul Proiectului: NEX	- Donor
	- Donor
	- Donor
	- Contribuții în natură
	Buget nefinanțat:

Aprobat (Guvern): Anca Daniela Boagiu,
ministrul integrării europene
Ministerul Integrării Europene

Aprobat (P.N.U.D.): Soknan Han Jung,
reprezentant rezident

PARTEA I.a) Analiza situației

Contextul național

Tranziția României către o democrație matură și o economie de piață funcțională a fost dificilă și dureroasă în comparație cu alte țări din Europa Centrală. Anumiți factori cruciali au contribuit la aceasta: moștenirea grea a trecutului regim comunist, distorsiuni structurale majore în economie, faptul că țara era deja într-o recesiune

profundă în momentul schimbărilor politice din 1989, patru decenii de izolare aproape totală față de curentul principalelor dezvoltări sociale, culturale și tehnologice din Europa. În plus, natura violentă a schimbării regimului a marcat fazele de început ale procesului politic, greutățile inerente unei transformări radicale constând în ezitări și erori ale guvernelor românești succesive.

După o scădere severă între 1997 și 1999, economia românească a înregistrat o creștere pozitivă modestă în 2000, continuând această tendință cu o creștere de 5,3% a PIB în 2001, 4,9% în 2002, 4,3% în 2003 și 8,3% în 2004. Creșterea accelerată, orientată către export, a fost însoțită de îmbunătățirea generală a indicatorilor macroeconomici: inflația față de anul anterior s-a înjumătățit în 2002, ajungând la 17,8%, cu 4% sub valoarea propusă; a continuat să scadă la 15,3% în 2003 și 11,9% în 2004; balanța comercială s-a îmbunătățit semnificativ, rezervele Băncii Naționale a României au atins cel mai ridicat nivel, privatizarea și consolidarea sectorului industrial și bancar au demarat bine, piețele de capital s-au ridicat, șomajul a rămas în limite controlabile (8,1% în 2002, 7,4% în 2003 și 6,2% în 2004). Previziunile pentru următorul an sunt încurajatoare și considerate durabile, fapt recunoscut de instituțiile financiare internaționale și agențiile de rating.

Procesul de reformă a fost puternic influențat de inițiativele și condiționările integrării europene și atlantice a României. Cetățenii români pot călători fără viză în spațiul Uniunii Europene. Toate acestea plus recente acțiuni legislative și executive de îmbunătățire a performanțelor administrației centrale și locale, de combatere a birocrăției și corupției și de asigurare a transparenței sunt în măsură să crească atractivitatea României pentru infuzia de capital și investiții, sporindu-i capacitatea de a absorbi considerabil fondurile de preaderare ale Uniunii Europene sau fondurile altor donori, în special Banca Mondială.

Deficiențele care persistă, așa cum sunt prezentate de rapoartele privind România ale Comisiei Europene și instituțiilor financiare internaționale, au fost identificate în domeniile capacității instituționale și administrative, independenței, imparțialității și operativității sistemului administrativ și juridic, abilității de a genera și implementa proiecte semnificative eficiente și de a asigura implicarea și sprijinul comunității pentru aceste proiecte, incluzând recurgerea eficientă la parteneriatul public-privat.

Ca și alte țări cu economie în tranziție sau în dezvoltare, România are încă de înfruntat mari dezechilibre structurale și spațiale, care necesită o soluționare urgentă pentru a asigura o creștere solidă și durabilă, cum ar fi cele dintre capitala țării, București, și restul țării, dintre diferitele regiuni și județe, dintre zonele urbane și cele rurale. Reducerea sărăciei și asigurarea durabilă a securității sociale, în special în zonele defavorizate, rămân principalele preocupări. Problemele de mediu, un sector mult neglijat în trecut, constituie provocări serioase din punctul de vedere al prevenirii degradării și al conformării cu standardele europene și internaționale, ținând cont de resursele limitate disponibile și de prioritatea scăzută care a fost acordată acestui sector de către factorii locali de decizie. În ciuda stadiului relativ avansat al legislației de bază și al celei secundare, situația rămâne complicată din cauza unui mecanism necorespunzător de aplicare a acestora.

Localitățile din România se confruntă, în principal, cu următoarele probleme:

- lipsa unei viziuni coerente privind urbanismul și planificarea dezvoltării durabile;
- calitatea slabă a infrastructurii și a serviciilor de alimentare cu apă, gospodărire a deșeurilor, transport, energie, sănătate;
- resurse financiare reduse;
- șomaj, sistem deficient de securitate socială, excludere socială;
- deteriorarea calității factorilor de mediu - apă, aer, sol, spații verzi;
- capacitate instituțională necorespunzătoare la nivelul administrației locale pentru elaborarea unor planuri de dezvoltare durabilă, precum și pentru absorbția fondurilor europene (de preaderare și/sau structurale);
- nivel scăzut al participării publice și lipsa inițiativelor adecvate pentru parteneriate între administrația centrală și cea locală, comunitatea oamenilor de afaceri și societatea civilă.

Cu câteva excepții, conceptul și principiile dezvoltării durabile nu au fost integrate procesului decizional, în timp ce strategiile și acțiunile la nivel local au fost în continuare abordate sectorial. Nu a fost stabilit niciun cadru pentru cooperarea activă între participanții la guvernarea locală și implicarea activă a celorlalți actori importanți și a diferitelor segmente ale populației. Aceasta se datorează parțial lipsei de informație, înțelegere și abordare metodologică a procedurilor democratice, precum și lipsei de transparență din partea autorității locale.

Contribuția P.N.U.D.

Pentru a contribui la rezolvarea acestor probleme, începând din ianuarie 2000, P.N.U.D./C.N.D.D. a sprijinit proiectul "Întărirea capacității locale pentru implementarea Agendei locale 21 în România", având ca obiectiv sporirea capacității operaționale a autorităților locale pentru accelerarea procesului participativ și a procesului de planificare multisectorială și pentru încurajarea implementării strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă, prin pregătirea strategiilor Agendei locale 21, a planurilor de acțiune și a proiectelor specifice de la nivel local orientate spre rezolvarea problemelor prioritare ale comunităților locale.

Acest proiect P.N.U.D. a fost implementat în perioada 2000 - 2003 în 8 orașe-pilot (Baia Mare, Galați, Giurgiu, Iași, Miercurea-Ciuc, Ploiești, Râmnicu Vâlcea și Târgu Mureș), o atenție specială acordându-se întăririi democrației și a guvernării, reducerii sărăciei, precum și protecției mediului.

Proiectul Agenda locală 21 a fost deosebit de apreciat atât la nivel central guvernamental, cât și la nivelul autorităților locale. A existat o cerere mare din partea altor autorități locale pentru a fi incluse în acest proces. Având în vedere rezultatele excelente ale fazei-pilot, precum și experiența acumulată de lucru în echipă cu metodologii și tehnici adecvate, Guvernul României a decis extinderea programului Agenda locală 21 la nivel național, în peste 40 de municipalități, în perioada 2003 - 2007. În acest sens o convenție de colaborare a fost semnată pe data de 29 august 2002 între reprezentanții Guvernului, ai Federației Autorităților Locale din România și P.N.U.D. Ca urmare a acestei convenții, extinderea implementării Agendei locale 21 a inclus 13 localități în perioada 2003 - 2004 (Arad, Bolintin-Vale, Câmpina, Fălticeni, Mediaș, Pitești, Sibiu, Sighișoara, Slatina, Târgu Jiu, Târgoviște, Vatra

Dornei, Zimnicea), în 2004 - 2005 3 localități și un județ (Bistrița, Borsec, Brașov și județul Mureș), în 2005 - 2006 3 localități și un județ (Constanța, Gura Humorului, Medgidia și județul Brașov).

Ultimele două faze ale Proiectului (2004 - 2006) au adus o abordare nouă, lărgind aria de implementare a acestuia de la nivelul unei localități la nivelul unui județ. Consecvent rolului său de sprijinire a autorităților locale în dezvoltarea capacității instituționale pentru a răspunde cerințelor din etapa de aderare/integrare în Uniunea Europeană și având în vedere importanța planurilor de dezvoltare locală în schema de dezvoltare regională, P.N.U.D. va continua să acorde asistență pentru implementarea Agendei locale 21, orientată către procesul de planificare a unei dezvoltări durabile la nivel regional.

- Democrația și întărirea administrației locale

Procesul Agendei locale 21 în România a reprezentat un instrument vizibil în întărirea administrației locale. Dezbaterile multipartenariale au demonstrat în mod clar că angajamentul comun cu privire la respectarea valorilor păcii, a drepturilor omului, a democrației și a regulilor de drept este perceput și integrat în conceptul și în practica dezvoltării durabile. În acest context, Agenda locală 21 s-a dovedit a fi un instrument strategic în promovarea participării publice pe scară largă, stabilind parteneriate între autoritățile locale și principalele grupuri și accelerând descentralizarea procesului decizional, în timp ce partenerii locali și cetățenii au fost împuterniciți să își exercite influența și să contribuie la dezvoltarea prezentă și viitoare a comunităților.

- Dezvoltarea și reducerea sărăciei

Procesul Agendei locale 21 a înglobat aspectul crucial al reducerii sărăciei, asociindu-l cu combaterea inegalității și nesiguranței sociale. Implicarea tuturor sectoarelor comunității a fost un instrument indispensabil în abordarea acestor priorități. Platformele de participare locală s-au ocupat în principal de diversele aspecte ale sărăciei prin proiecte concrete care ar putea crea noi oportunități de locuri de muncă, reducerea șomajului, asistarea procesului de adaptare a persoanelor în vârstă și a altor grupuri defavorizate la schimbările economiei de piață, îmbunătățirea condițiilor sanitare, suport în reducerea fenomenului de excludere socială etc.

- Protecția mediului

În cadrul procesului Agendei locale 21 au fost realizați pași concreți cu privire la rezolvarea problemelor de mediu. Un nou experiment sub emblema Agendei locale 21 îl reprezintă demersurile efectuate de unele dintre localitățile implicate în fazele anterioare ale proiectului, privind inițierea parteneriatelor public-private în vederea rezolvării unor probleme de mediu considerate prioritare de către comunitățile locale: sistemele de canalizare și tratare a apelor uzate, gospodărirea integrată a deșeurilor. Toate acestea, cu scopul de a preveni poluarea, de a proteja habitatele naturale și de a îmbunătăți calitatea vieții oamenilor.

PARTEA I.b) Strategia

În procesul de formulare a Planului național de dezvoltare 2004 - 2006 de către Guvern în parteneriat cu consiliile de dezvoltare regională, în conformitate cu cerințele procesului de aderare la Uniunea Europeană, s-a constatat că la nivel local contribuțiile nu au fost semnificative. Autoritățile locale, precum și ceilalți actori de pe plan local au demonstrat o lipsă de viziune pe termen lung și o lipsă de know-how tehnic în pregătirea documentelor necesare.

Acesta este motivul pentru care Guvernul a inițiat extinderea implementării Agendei locale 21, în vederea întăririi procesului participativ ca parte integrantă a reformei administrației publice și în special a descentralizării.

Acest tip de intervenție a fost considerat foarte necesar deoarece:

- planurile de dezvoltare la nivel local, de bună calitate, pot fi ușor integrate în planificarea mult mai complexă a dezvoltării regionale; și
- procesul Agendei locale 21 va fi un instrument în construirea unor politici coerente la toate nivelurile (local, național și regional).

Proiectul propus va construi pe baza experienței unice acumulate pe parcursul fazelor anterioare, într-o încercare integratoare de a răspândi experiența pozitivă în noi localități și județe și de a identifica și accesa surse de finanțare pentru a începe implementarea concretă, în parteneriat cu toți participanții (administrație centrală, administrație locală, sector privat, ONG-uri, donori etc.), a proiectelor prioritare selectate de comunitate.

Strategia Proiectului este de a furniza structuri care să sprijine întărirea capacității instituționale, să crească gradul de conștientizare și să contribuie la diseminarea informației. Module de instruire specifice vor fi organizate, pe baza necesităților identificate, cunoștințele acumulate urmând a fi consolidate prin acțiuni integrate în activitatea curentă a autorităților publice. Proiectul va asigura participare publică în mecanismul decizional la nivel local. De asemenea, va mobiliza expertiza locală pentru stabilirea și realizarea priorităților de dezvoltare, ceea ce va adăuga dimensiunea orizontală în legătura dintre acțiunile de nivel local și național. Proiectul va utiliza, de asemenea, experiența și concluziile unor proiecte similare și ale practicii din alte țări europene.

Prin sprijinirea introducerii principiilor Agendei locale 21 și prin implementarea specifică a planurilor locale de acțiune, Proiectul va contribui la sporirea capacității și îmbunătățirea performanțelor atât ale resurselor umane, cât și ale instituțiilor. Proiectul va ajuta la promovarea obiectivelor dezvoltării durabile atât în ceea ce privește procesul, cât și rezultatele concrete.

Proiectul va extinde implementarea Agendei locale 21 în două județe și un municipiu, selectate în comun de P.N.U.D. și M.I.E., pe baza metodologiei stabilite anterior:

- stabilirea structurilor locale ale Agendei locale 21 (Comitetul local de coordonare, Biroul local al Agendei locale 21 și grupurile de lucru);
- identificarea nevoilor locale de instruire și derularea activităților de training;

- elaborarea proiectului Planului local de dezvoltare durabilă (care include Strategia locală de dezvoltare durabilă, Planul local de acțiune), urmat de un larg proces de dezbateră publică pentru corectarea/completarea documentului înaintea finalizării;

- identificarea și alcătuirea portofoliului de proiecte prioritare;
- sprijin pentru implementarea unora dintre proiectele prioritare, avându-se în vedere sinergia cu alte proiecte P.N.U.D. din aceleași localități.

PARTEA a II-a*)

Matricea rezultatelor

*) Partea a II-a este reprodusă în facsimil.

Rezultate scontate conform Programului-Cadru Național: G1-SGN3/SASN1 Adoptarea legislației care să permită participarea Organizațiilor Societății Civile la elaborarea și implementarea programelor economice și sociale la nivel subnațional.			
Indicator de realizare a rezultatelor conform Programului-Cadru Național privind Rezultatele și Resursele, inclusiv direcțiile și obiectivele. Existența unui mecanism instituțional pentru consultări regulate între autoritățile locale și organizațiile societății civile privind politicile și programele economice și sociale			
Domeniul strategic de suport (din SRF) și TTF Service Line (dacă este cazul): Coeziune socială prin elaborarea planurilor de dezvoltare și alte procese de luare a deciziilor la nivel subnațional			
Strategia parteneriatului Asistența PNUD este îndreptată către promovarea dialogului între principalii actori, autoritățile locale, ONG-uri, comunitatea oamenilor de afaceri, în scopul identificării problemelor locale și a posibilelor domenii de intervenție, ca parte din procesul AL21. Prin implementarea conceptelor AL21, PNUD deține un rol important în stabilirea mecanismelor instituționale pentru consultări regulate între autoritățile locale și societatea civilă privind proiectele economice și sociale pentru comunitate, asigurând baza pentru elaborarea legislației care să permită participarea societății civile în procesul de luare a deciziilor.			
Titlul și numărul proiectului: 0033238 Extinderea Implementării Agendei 21 în România.			
Obiectiv: Întărirea capacității instituționale și conștientizarea la nivelul autorităților și al publicului, în vederea adoptării și încorporării principiilor dezvoltării durabile în strategiile de dezvoltare locală și regională și în planurile de acțiune, în două județe și un municipiu din România.			
Obiective	Rezultate	Activități	Resurse
1. Stabilirea structurilor de implementare a proiectului, la	Echipa locală a proiectului a fost stabilită, și a fost creat cadrul pentru	1.1. Selectarea localităților implicate în proiect. 1.2. Identificarea	Echipa locală a proiectului (Ofițeri locali)

nivel local	implementarea principiilor dezvoltării durabile	actorilor relevanți și stabilirea Comitetelor Locale de Coordonare. 1.3. Selectarea Ofițerilor locali și a Coordonatorilor Grupurilor de Lucru.	Deplasări Costuri de comunicații Consumabile
2. Dezvoltarea capacității instituționale	Capacitate sporită, la nivel local, de a participa la implementarea principiilor dezvoltării durabile, de a desfășura un proces de planificare durabilă și de a accesa fondurile europene de preaderare și/sau structurale. O rețea operațională între localitățile implicate în procesul de implementare a Agendei Locale 21.	2.1 Crearea Birourilor Agendei Locale 21 și dotarea cu echipamente IT. 2.2 Evaluarea necesităților locale de instruire privind: - Integrare europeană și dezvoltare durabilă - accelerarea reformei în administrația publică ("transparency și accountability") - capacitatea de absorbție a fondurilor europene de preaderare și/sau structurale (inițierea de proiecte, scrierea aplicațiilor pentru finanțare, managementul proiectelor, stabilirea parteneriatelor public-private în vederea implementării proiectelor) 2.3 Derularea modulelor de instruire, în conformitate cu necesitățile identificate. 2.4 "Călătorie de studii" într-un stat membru UE. 2.5 Crearea unei rețele electronice, între localitățile AL21, care să faciliteze comunicarea și informarea privind dezvoltarea durabilă și integrarea europeană	Ofițerii locali Echipament Deplasări Training (Servicii contractate) Călătorie de studii (EU) Costuri de comunicații Consumabile
3. Stabilirea mecanismelor participative la nivelul localităților	Nivel ridicat de conștientizare a publicului. Cooperare crescută între autoritățile locale și comunitate în activitatea de zi cu zi. Contribuții consistente din partea	3.1 Editare și tipărire de materiale promoționale 3.2 Sondaje 3.3 Forumuri consultative pentru: - inițierea dialogului între actorii relevanți - stabilirea cadrului pentru îmbunătățirea comunicării	Tipărire (servicii contractuale) Workshop Dezbateri publice

	reprezentanților societății civile.	- dezbateră publică a documentelor AL21 - analiza comentariilor și sugestiilor societății civile și includerea lor în forma finală a documentelor AL21 3.4 Organizarea de Seminarii, Workshop-uri pentru: - prezentarea proiectului și diseminarea rezultatelor - schimb de experiență cu alte orașe din rețeaua AL21	
4. Elaborarea documentelor Agendei Locale 21 pentru fiecare localitate	Strategia locală de dezvoltare durabilă - forma finală Planul local de acțiune și Portofoliul de proiecte prioritare - forma finală Documentul integrat: Planul Local de Dezvoltare Durabilă, finalizat cu participarea activă a tuturor actorilor relevanți și cu consultanță de specialitate.	4.1 Elaborarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă - draft - dezbateră publică - versiune finală 4.2 Elaborarea Planului Local de Acțiune Plan - draft - dezbateră publică - versiune finală 4.3 Stabilirea Portofoliului de Proiecte Prioritare 4.4 Integrarea documentului final: Planul Local de Dezvoltare Durabilă 4.5 Consultanță de specialitate	Ofițerii locali Grupuri de lucru Consultanți Deplasări Costuri de comunicații Consumabile
5. Tipărirea documentelor finale ale Agendei Locale 21	Planul Local de Dezvoltare Durabilă editat și tipărit	5.1 Consultanță editorială 5.2 Traducere și control vorbitor nativ 5.3 Tipărire	Ofițerii locali Deplasări Consultanți Traducere + native speaker Tipărire (Servicii contractuale) Costuri de comunicații Consumabile
6. Managementul general al proiectului	Proiectul implementat cu succes în două județe și un municipiu, în conformitate cu Proiectul de document și legislația din domeniu.	6.1 Asigurarea asistenței tehnice, a expertizei și consultanței. 6.2 Organizarea evenimentelor publice 6.3 Asigurarea managementului financiar 6.4 Monitoring, evaluare și raportare.	Echipe proiectului PNUD Cheltuieli Administrative Deplasări Mașina proiectului Raportare Audit Diverse

Planul de lucru anual

Activitatea	Luna																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Stabilirea structurilor locale de implementare a proiectului	///	///																		
2. Dezvoltarea capacității instituționale			///	///	///															
3. Dezvoltarea mecanismelor participative	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///
4. Elaborarea documentelor Agendei Locale 21					///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///					
5. Tipărirea documentelor finale																///	///	///	///	///
6. Managementul general al proiectului	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///	///

PARTEA a III-a
Managementul Proiectului

M.I.E. este agenția de execuție a Proiectului și va contribui la cofinanțarea acestuia. Agenția de execuție va desemna un director de proiect la nivel național, care va fi punctul focal al Guvernului și va răspunde de execuția generală a Proiectului. Acesta va asigura coordonarea în cadrul Proiectului între nivelul central și local și va asigura cooperarea efectivă între agențiile guvernamentale relevante și echipa de implementare a proiectului.

Directorul de proiect, care trebuie să fie salariatul agenției de execuție (M.I.E.) este răspunzător față de Guvern și P.N.U.D. pentru implementarea Proiectului în conformitate cu proiectul de document semnat. Directorul de proiect va fi persoana împuternicită cu avizarea operațiunilor din cadrul Proiectului.

M.I.E. va monitoriza derularea Proiectului pe baza planurilor de lucru trimestriale ce vor fi elaborate și actualizate de către managerul de proiect.

P.N.U.D. va avea responsabilitatea generală pentru managementul tehnic și financiar al Proiectului și va continua să contribuie cu fonduri la realizarea acestuia. P.N.U.D. va răspunde de procurarea și managementul resurselor necesare pentru

Proiect. Legislația română privind achizițiile publice și regulile și reglementările P.N.U.D. se vor aplica în toate activitățile din cadrul Proiectului. P.N.U.D. va pregăti și actualiza planurile de lucru și va folosi mecanismele proprii pentru monitorizare și evaluare și, de asemenea, mecanismele sale pentru a asigura un management financiar corect, precum și un sistem de raportare adecvat ca periodicitate și acuratețe.

Proiectul va fi implementat de Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă (C.N.D.D.). C.N.D.D. este entitate națională, care are capacitatea de a asigura un cadru clar pentru analiza și dezbateră problemelor de dezvoltare durabilă. Dată fiind capacitatea demonstrată a C.N.D.D., în calitate de agenție de implementare a P.N.U.D. pentru proiecte de dezvoltare durabilă, de a coordona între o serie largă de parteneri, activități naționale privind dezvoltarea durabilă, acesta are o poziție consolidată pentru a conduce procesul Agendei locale 21 în România. Experiența sa dovedită îi asigură o legătură strânsă cu actori relevanți și proiecte, dispunând de o listă amplă de experți și de un volum mare de informații și resurse.

P.N.U.D. va desemna un manager de proiect din cadrul C.N.D.D., care va superviza implementarea de zi cu zi a Proiectului și va coordona interacțiunile dintre Guvern, comitetele locale de coordonare, ONG-uri și alți parteneri în cadrul Proiectului. P.N.U.D. va încheia contracte cu o echipă de experți a C.N.D.D. pentru coordonarea activităților tehnice ale Proiectului, activităților financiar-administrative și a celor de promovare media.

Procesul de implementare a Proiectului va fi sprijinit de Federația Autorităților Locale din România, care va facilita schimbul de experiență între localitățile implicate în toate etapele Proiectului Agenda locală 21.

P.N.U.D. va stabili comitete locale de coordonare în localitățile implicate în Proiect, care vor include reprezentanți ai autorităților locale, ai sectorului public și privat, ai societății civile. Aceste comitete vor coordona și vor supraveghea întregul proces al Agendei locale 21 în localitatea respectivă și vor monitoriza activitatea experților din grupurile de lucru.

Activitățile Proiectului se vor desfășura și vor fi monitorizate pe planurile trimestriale de lucru, elaborate și actualizate de către managerul de proiect. Acesta va pregăti și va înainta rapoarte tehnice și financiare privind stadiul Proiectului. Managerul de proiect, cu consultarea directorului de proiect, va întocmi și va prezenta M.I.E./A.M. - P.O.R. raportul final. Acesta va fi înaintat în timp util, pentru a permite verificarea, revizuirea și aprobarea de către agenția de execuție și P.N.U.D.

Succesul acestui proiect va depinde de participarea activă a unui amplu segment al societății și de experiența acumulată, care vor fi folosite în desfășurarea viitoarelor proiecte, în special pe parcursul pregătirii strategiei locale de dezvoltare durabilă. În acest sens, numeroși participanți la realizarea Proiectului vor fi implicați în pregătirea și implementarea monitorizării și în analiza rezultatelor monitorizării. Proiectul va fi evaluat și auditat conform procedurilor P.N.U.D.

PARTEA a IV-a Cadru legal

Proiectul de document va fi instrumentat în conformitate cu [art. 1](#) din Acordul între Guvernul României și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la 23 ianuarie 1991.

ANEXA 2 *1)

*1) Anexa nr. 2 este reprodusă în facsimil.

BUGETUL PROIECTULUI (cheltuieli totale pentru 20 de luni)

a. Contribuția M.I.E./A.M. - P.O.R.

Tipuri de cheltuieli	Suma (Dolari SUA)	Suma (RON) *
Personal local	27.000	76.950
Grupuri de lucru	22.500	64.125
Consultanți	10.000	28.500
Echipament	15.000	42.750
Deplasări	18.000	51.300
Training local	14.000	39.900
Training internațional	30.000	85.500
Consumabile	12.000	34.200
Comunicații + întreținere echipamente IT	18.000	51.300
Publicații și materiale audio-video	25.000	71.250
Traduceri + supervizare native speaker	10.000	28.500
Evenimente (Ateliere de lucru, seminarii, dezbateri publice)	15.000	42.750
Comision administrare (5%)	10.825	30.851
TOTAL	227.325	647.876

* S-a luat în considerație un curs de referință mediu de 2,85 RON pentru 1 dolar SUA.

b. Contribuția PNUD

Tipuri de cheltuieli	Suma* (dolari SUA)
Personalul proiectului (P.N.U.D.)	69.600

Cheltuieli administrative (chirie + utilități)	8.400
Deplasări	5.400
Mașină proiect (întreținere + carburant)	5.000
Costuri de raportare	900
Audit	1.000
Diverse	8.100
TOTAL	98.400

* Plățile din contribuția PNUD se vor efectua în lei la cursul de schimb ONU din ziua plății.

TOTAL BUGET: 325.725 dolari SUA
